

Statistik 2005:2

Bokslutsstatistik för företag
2001-2003

The logo for ÅSUB, featuring the letters 'ÅSUB' in a bold, white, sans-serif font. The letters are set against a dark blue background that has a jagged, torn-paper-like edge. The background of the entire cover is a vibrant, abstract pattern of concentric, swirling lines in shades of teal and blue, creating a sense of depth and movement.

ÅSUB

Företagsstatistik

Serien företagsstatistik omfattar uppgifter om företag och arbetsställen samt bokslutsuppgifter.

Denna publikation innehåller branschvis statistik om företagens bokslut. Uppgifter som redovisas är sammandrag av branschernas resultaträkningar och balanser samt olika nyckeltal som beräknas utgående från dem.

14.11.2005

För upplysningar:
Jouko Kinnunen
Tel. 018-25494

Pris 13,00 €

ISSN 1455-3147

Förord

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) publicerar för fjärde gången bokslutsstatistik för de åländska företagen. I denna rapport presenteras resultat- och balansräkningar för det landbaserade näringslivet såväl som sjötransportsektorn. Vissa delar av näringslivet har exkluderats ur undersökningen på grund av deras avvikande redovisning (tex. finanssektorn).

Undersökningen syftar till att ge en övergripande bild av bokslutsutvecklingen i de åländska företagen under åren 2001 till 2003. Nyckeltalen kan användas som referensvärden vid analys av enskilda företags utveckling. Materialet är därtill välkommet som ett användbart dataunderlag inom ramen för ÅSUBs ekonomiska analysverksamhet - liksom för vissa näringspolitiska ställningstaganden.

Undersökningen är fortsättningsvis under utveckling, målsättningen är att förbättra den åländska bokslutsstatistiken. ÅSUB tar därför gärna emot synpunkter och förslag gällande rapporten.

Huvuddelen av bearbetningarna samt utformningen och författande av rapporten har statistiker *Jonas Karlsson* svarat för. Det övergripande ansvaret för den ekonomiska statistiken har ekonom/statistiker *Jouko Kinnunen*. Dessutom har *Gerd Lindqvist* samt *Fredrik Karlsson* deltagit i arbetet med grundmaterialet.

Mariehamn i november 2005

Bjarne Lindström
Direktör

Innehåll

1.	Sammanfattning	3
2.	Beskrivning av statistiken	4
3.	Definition av nyckeltalen	6
3.1	Allmän definition av resultaträkningens poster	6
3.2	Nyckeltal	6
3.3	Lönsamhetsstruktur	7
3.4	Resultatstruktur	8
3.5	Intäkts- och kostnadsstruktur	9
3.6	Kapitalstruktur	9
4.	Branschernas resultat-, balansräkningar och nyckeltal	12
4.1	Tillverkningsindustri	12
4.2	Byggverksamhet	15
4.3	Handel (parti- och detaljhandel)	18
4.4	Hotell- och restaurangbranschen	22
4.5	Transportbranschen (sjötransport och övrig transport)	25
4.6	Tjänstebranschen	29

Tabeller

Tabell 1:	Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning	13
Tabell 2:	Tillverkningsindustrins nyckeltal	14
Tabell 3:	Byggbranschens totala resultat- och balansräkning	16
Tabell 4:	Byggbranschens nyckeltal	17
Tabell 5:	Partihandelns totala resultat- och balansräkning	19
Tabell 6:	Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning	20
Tabell 7:	Partihandelns nyckeltal	21
Tabell 8:	Detaljhandelns nyckeltal	21
Tabell 9:	Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning	23
Tabell 10:	Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen	24
Tabell 11:	Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar	26
Tabell 12:	Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning	26
Tabell 13:	Sjötransportbranschens nyckeltal	28
Tabell 14:	Övriga transportbranschens nyckeltal	28
Tabell 15:	Tjänstebranschens totala resultat- och balansräkning	30
Tabell 16:	Tjänstebranschens nyckeltal	31

1. Sammanfattning

Företagsamheten på Åland är av betydande omfattning varför det är av intresse för allmänheten att se hur det åländska näringslivet utvecklats på sikt. Underlagsmaterialet i undersökningen är omfattande och statistiken borde därför ge en bra bild av utvecklingen inom det åländska näringslivet. Den totala omsättningen för de företag som ingår i bokslutsstatistiken uppgick år 2003 till ca 1 602 miljoner euro. Företagen hade ca 7 650 personer anställda år 2003¹, vilket motsvarar ungefär 88 procent av löntagarna inom den privata sektorn. Huvuddelen av företagen är få- eller enmansföretag vars verksamhet sysselsätter upp till fyra personer.

Omsättningen ökar snabbare än vinsten

De analyserade branscherna (tillverkningsindustri, byggverksamhet, parti- och detaljhandel, hotell- och restaurangverksamhet, sjötransport och övrig transport samt tjänstebranschen) i denna rapport visar att näringslivet på Åland mådde bra. Den totala omsättningen har ökat med ca 29 procent från år 1999 till år 2003, från ca 1 245 miljoner euro till 1 602 miljoner. Vinsten har samtidigt under denna period ökat med ca 14 procent, från ca 92 miljoner euro till 105 miljoner. Vinsten har dock minskat något mellan åren 2001 och 2003.

Sjötransportsektorn stod för över hälften av den samlade vinsten

Den mest betydelsefulla branschen i underlagsmaterialet är sjötransportbranschen som i denna analys stod för ca 42 procent av den sammanlagda omsättningen. Samtidigt stod sjötransportbranschen för över 54 procent av den sammanlagda vinsten. Dessutom sysselsätter denna bransch ca 48 procent av det sammanlagda antalet anställda i de analyserade branscherna. Intressant är även att sjötransportbranschen samtidigt var den bransch som bestod av minst antal företag.

Den bransch som hade lägst omsättning av det analyserade underlaget var hotell- och restaurangbranschen, som stod för mindre än 2 procent av den sammanlagda omsättningen. Samtidigt stod hotell- och restaurangbranschen för ca 0,3 procent av den sammanlagda vinsten. Hotell- och restaurangbranschen sysselsatte mindre än 4,5 procent av det sammanlagda antalet anställda vid de analyserade branscherna.

Några få stora företag dominerar

De tio största analyserade företagen (efter omsättning) står för 49 procent av den sammanlagda omsättningen. Samtidigt stod dessa tio företag för drygt 61 procent av den sammanlagda vinsten samt mer än 42 procent av det sammanlagda antalet anställda vid de analyserade branscherna. Detta illustrerar väl hur viktiga dessa få företag är för den åländska ekonomin.

¹ Inkluderar även sysselsatta bosatta utanför Åland

2. Beskrivning av statistiken

Bokslutsstatistiken för de åländska företagen baseras på underlag från skatteförvaltningens EVR-register med beskattningsuppgifter från näringsidkare, yrkesutövare och samfund. Materialet har kompletterats med uppgifter ur företagsregistret och Ålands arbetsställeregister. Bristfälliga uppgifter har kompletterats med material från Statistikcentralen i Helsingfors. Samtliga uppgifter för år 2003 gäller för den redovisningsperiod som avslutades under perioden 1.1.2003 – 31.12.2003. Räkenskapsperioden för de flesta företagen som ingår i statistiken är kalenderåret. Uppgifterna i rapporten redovisas genomgående i euro.

Vid redovisningen till skattebyrån har två blankettsystem använts, blanketterna 60, 61A samt 61B som är gjorda enligt den uppställningsform på resultat- och balansräkningen som redovisningslagen anger samt blankett 5, som är till för företag med enklare redovisning. På grund av blanketternas olika utformning förekommer skillnader i redovisningen av vissa poster i materialet, exempelvis delas fordringar på blanketterna 61 upp i lång- och kortfristiga, vilket inte görs på blankett 5. Det är dock väldigt få företag med större omsättning som använder sig av blankett 5.

Statistiken för år 2003 innehåller bokslutsuppgifter om branscherna tillverkningsindustri, byggverksamhet, handel (parti- och detaljhandel), hotell- och restaurangverksamhet, sjötransport och övrig transport samt tjänstebranschen. Branscherna finansiell verksamhet samt primärnäringsarna har inte tagits med i undersökningen på grund av deras speciella resultatstruktur. Näringsgrensindelningen är uppgjord enligt den officiella indelningen NI 2002 och en förklaring till indelningen finns i bilaga. Det totala antalet företag som ingår i undersökningen för år 2003 är 695, antalet företag per bransch som presenteras i rapporten överstiger 20. Merparten av företagen i underlagsmaterialet består av fåmannaföretag, större delen representerar den grupp som har 0 till 4 anställda. De företagsformer som statistiken omfattar är andelslag, aktieföretag, kommanditbolag samt öppna bolag och samtliga har totala rörelseintäkter (omsättning + rörelsens övriga intäkter) över 17 000 euro. Enskilda näringsidkare (yrkesutövare och rörelseidkare) har utelämnats.

De olika branscherna redovisas skilt för sig, en kort beskrivning av branschen inleder avsnittet och sedan följer ett sammandrag av branschens totala resultat- och balansräkningar. De nyckeltal som är mest representativa för respektive bransch redovisas i diagram, de övriga finns i tabellform. För nyckeltalen redovisas också medianer och kvartiler. Detta som ett instrument som de enskilda företagen kan använda vid analys av den egna verksamheten. För de nyckeltal som framräknats kan samtliga uppgifter hämtas direkt ur företagets offentliga årsredovisningar. Mer specifika nyckeltal har utelämnats eftersom tillgång till företagets interna uppgifter saknas.

Slutligen bör det även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför den reella förändringen från år till år är något lägre än den uppgivna. Jämförelser med Ålands bruttonationalprodukt (BNP) görs med 2002-års siffror, då BNP för 2003 ännu inte var tillgänglig vid publiceringstillfället.

3. Definition av nyckeltalen

3.1 Allmän definition av resultaträkningens poster

Nyckeltal som baseras på resultaträkningens poster har uträknats enligt följande justerade resultaträkning:

Omsättning

+ rörelsens övriga intäkter

Rörelsens intäkter totalt

+ tillverkning för eget bruk

- inköp

+/- lagerförändring

- köpta tjänster

- personalkostnader

- övriga rörelsekostnader

Driftsbidrag

- avskrivningar och nedskrivningar

Rörelseresultat

+/- finansiella intäkter och –kostnader

- skatter

Nettoresultat

+/- extraordinära intäkter och kostnader

Bruttoresultat

+/- bokslutsdispositioner

Periodens resultat

De nyckeltal som baseras enbart på resultaträkningen är uträknade i relation till rörelsens totala intäkter² (omsättning + rörelsens övriga intäkter).

3.2 Nyckeltal

Nyckeltalen är indelade i olika block beroende på användningsområdet. Det första blocket tar fasta på lönsamheten i företaget genom att redovisa avkastningen på kapitalet. För företag med stor balansomslutning är avkastningen det mest centrala måttet och de övriga måtten kan ses som förklaringar till avkastningsmättet. Blocket resultatstruktur är möjligtvis mer intressant för kunskapsintensiva företag med liten balansomslutning, men övriga nyckeltal som beskriver kostnads- och intäktsstrukturen

² Följer den rekommendation som Företagsanalyskommissionen givit i sin handbok Företagsanalysens relationstal 1999, Företagsanalyskommissionen, Gaudeamus, Helsingfors.

är givetvis också av intresse. Nyckeltalet omsättning per anställd ingår inte i resultatstrukturen på grund av att en stor del av företagen är enmansföretag utan anställda.

3.3 Lönsamhetsstruktur

Avkastning på investerat kapital³

*Definition: Nettoresultat + räntekostnader + övriga kostnader för främmande kapital / räntebelagt främmande kapital + eget kapital + frivilliga reserveringar * 100.*

Måttet är ett lönsamhetstal som ställer företagets resultat i förhållande till kapitalet. Avkastningen eller räntabiliteten visar hur effektivt företaget utnyttjar sina investeringar för att skapa vinst i företaget. Genom att avkastningen påverkas av hela företagets verksamhet kan denna förbättras genom att se över faktorer såsom prissättning, rationalisering, investeringar och resursutnyttjande. Företagens räntekostnader tas inte med i uträkningen och måttet kan med fördel användas vid jämförelse mellan företag trots att deras finansiering skiljer sig åt. En exakt nivå på avkastningens storlek är svårt att ge men den bör överstiga företagets skuldränta (finansiella kostnader i procent av de totala skulderna), det är i längden ohållbart att avkastningen på det kapital rörelsen anskaffat är mindre än vad ersättningen för det till långivare är.

Skuldränta

*Definition: Finansiella kostnader / totala skulder * 100*

Företagets skuldränta visar den genomsnittliga räntebelastningen på de totala skulderna och skall inte förväxlas med bankräntan. En låg skuldränta betyder att företaget har en större andel leverantörsskulder och därmed jämförbara icke räntebärande skulder, vilket gör företaget mindre känsligt för eventuella fluktuationer i marknadsräntorna. En hög skuldränta gör företaget mer räntekänsligt och eventuella ränteförändringar påverkar direkt företagets lönsamhet.

Skillnaden mellan avkastningen på investerat kapital och skuldräntan kallas *riskbuffert* och visar vilken nedgång i avkastningen och/eller uppgång i skuldräntan som företaget kan bära utan att på sikt förlora på sin skuldfinansiering.

³ ROI, return on investment

3.4 Resultatstruktur

Resultatstrukturen används för att ge företag med liten balansomslutning, t ex konsultföretag vars tillgångar till större delen består av humankapital i stället för realkapital (materiella tillgångar), mer relevanta lönsamhetsuppgifter än vad avkastningsmått ger. För dessa företag visar marginalmått istället för avkastningsmått företags effektivitet. För att få indikationer inom vilket område i företaget eventuella problem uppstått, i dess huvudsakliga rörelse eller i företagets finansiering, kan en jämförelse mellan rörelsemarginalen och nettomarginalen göras.

Driftsbidragsprocent

Definition: Driftsbidraget i procent av rörelsens totala intäkter

Driftsbidraget visar hur stor del av omsättningen som återstår till avskrivningar, räntor, skatt och vinster. Måttet är bra för jämförelse över tid för ett och samma företag men mindre lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom storleken på måttet i regel varierar mellan olika typer av branscher och företag. Relationstalens jämförbarhet försvåras också av att företagen kan välja att hyra eller äga sina produktionstillgångar. Äger företaget tillgångarna upptas kostnaderna för dessa som avskrivningar och finansiella kostnader i resultaträkningen efter driftsbidraget och väljer företaget att hyra produktionsmedlen upptas kostnaden för dessa i rörelsens övriga kostnader och ingår då i driftsbidraget. Företagsanalytiskommisionen har utgett riktgivande intervall för driftsbidragsprocenten och de är som följer:

Industrin	10 – 25 %
Handeln	2 – 10 %
Tjänstebranschen	5 – 15 %

Rörelseresultatprocent⁴

Definition: Rörelseresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Rörelsemarginalen visar vilket procentuellt bidrag varje omsättningseuro ger för att täcka räntekostnader, skatter och en acceptabel vinst. Nyckeltalet påverkas inte av hur företaget har finansierats. Vid tolkning av talet bör man tänka på om företaget hyr eller äger sina tillgångar. Generellt kan en lägre marginal accepteras ifall företaget hyr sina tillgångar, då behövs inte en så stor marginal för att täcka räntekostnader för lokaler och maskiner som om de är finansierade med främmande kapital. Vid bedömning av rörelseresultatet kan följande normvärden vara riktgivande:

⁴ Rörelsemarginal

Över 10 %	god
5 – 10 %	nöjaktig
under 5 %	svag

Nettoresultatprocent⁵

Definition: Nettoresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Nettomarginalen visar det procentuella överskottet varje omsättningseuro ger efter rörelsens kostnader, avskrivningar, räntekostnader och skatt. Den ger ett mått på vinsten per omsättningseuro. Precis som de övriga resultatmått lämpar det sig mindre bra för jämförelse mellan företag men är lämpligt för jämförelse över tid inom företaget. Ett mått på bidragets miniminivå beror på företagets målsättningar beträffande åtgärder för att förstärka kapitalstrukturen och eventuell vinstutdelning. För att ett företag skall betecknas som lönsamt bör nettoresultatet vara positivt.

3.5 Intäkts- och kostnadsstruktur

Personalkostnader i procent av omsättningen

*Definition: Personalkostnader totalt / omsättningen * 100*

Måttet används för att ge en övergripande bild av personalkostnadernas nivå i förhållande till försäljningen och visar på företagets arbetskraftsintensitet. I personalintensiva företag är lönsamheten beroende av att personalkostnaderna inte stiger i snabbare takt än försäljningen. Relationstalet ger en bättre bild över verksamhetens utveckling om de redovisas över tiden (trendanalys) för ett och samma företag och är inte lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom grad av mekanisering, förädling och service varierar mellan företagen. Använder sig företaget av inhyrd arbetskraft avspeglas inte dessa kostnader bland personalkostnaderna.

3.6 Kapitalstruktur

Blocket är centralt för alla typer av verksamheter och branscher då det belyser företagets finansiering med eget och lånat kapital, samt betalningsberedskapen på lång och kort sikt.

⁵ Nettomarginal

Soliditetsprocent⁶

*Definition: Eget kapital + frivilliga reserveringar totalt / balansomslutning – erhållna förskottsbetalningar (kort- och långfristiga) * 100*

Soliditeten visar på företagets stabilitet och mäter dess betalningsförmåga på lång sikt genom att det egna kapitalet sätts i relation till totalt kapital. Ökar det egna kapitalet mer än de totala skulderna förbättras soliditeten. Har företaget en låg soliditet kan däremot några år av resultatförsämringar orsaka en krisartad situation för företaget, en försämrad soliditet i kombination med låg tillväxt är en ogynnsam utveckling. Soliditeten påverkas dock inte endast av resultatet eller lönsamheten. Ägarnas uttag ur företaget minskar det egna kapitalets tillväxt vilket måste kompenseras med ökad lönsamhet samtidigt som ett tillskott från ägarna ökar det egna kapitalet vilket i sin tur minskar kravet på en ökad lönsamhet. Företag som ingår i koncerner som dotterbolag har ofta en låg soliditet, varför de borde studeras tillsammans med koncernens övriga bolag. De normvärden som Företagsanalyskommissionen ger för soliditeten är:

Över 40 %	god
20 – 40 %	tillfredsställande
under 20 %	svag

Kassalikviditet⁷

Definition: Finansieringstillgångar / kortfristigt främmande kapital – erhållna förskott

Måttet visar på förhållandet mellan finansieringstillgångarna och de kortfristiga skulderna. En god kassalikviditet betyder att de kortfristiga skulderna kan betalas bort omedelbart förutsatt att tillgångarna direkt kan omvandlas till kontanter. Företaget har vanligtvis inte samma antal kreditdagar på de kortfristiga skulderna och tillgångarna, de är av olika ”likviditet”, samtidigt som relationstalet baseras på bokslutsdagens läge, vilket gör måttet relativt onyanserat. En likviditetsbudget ger bättre information ifall kassalikviditeten är oroväckande låg. En tumregel gällande nivån på kassalikviditeten är att den skall vara större än 1. För handelsföretag kan en lägre siffra accepteras då de kan omsätta sitt varulager till likvida medel i takt med att skulder förfaller till betalning. För dessa handelsföretag (exempelvis livsmedelsbutiker) som oftast säljer kontant ur sitt varulager säger balanslikviditeten mer om den kortfristiga betalningsförmågan än kassalikviditeten. Företagsanalyskommissionens riktvärden är följande:

Över 1	god
0,5 – 1	tillfredsställande
under 0,5	svag

⁶ Soliditetsgrad

⁷ Quick ratio

Balanslikviditet⁸

Definition: Omsättningstillgångar + finansieringstillgångar / kortfristigt främmande kapital.

Måttet visar kvoten mellan omsättningstillgångar, finansieringstillgångar och kortfristiga skulder. Måttet bör vara större än 1. Balanslikviditetsmålet skiljer inte mellan olika typer av likvida medel och visar inte betalningsförmågan lika bra som kassalikviditeten. Består tillgångarna till stor del av varulager kan det vanligtvis inte omsättas omedelbart i likvida medel och kanske inte till en skälig ersättning. En jämförelse mellan skillnaden i kassa- och balanslikviditet ger en bild av företagets effektivitet gällande lagerhållning och försäljning. Är skillnaden mellan de båda likviditetsmåten stor binder företaget mer pengar än nödvändigt i lagret och risk för inkurans och höga räntekostnader som påverkar lönsamheten kan uppstå. För balanslikviditeten anger Företagsanalyskommissionen följande riktvärden:

Över 2	god
1 – 2	tillfredsställande
under 1	svag

⁸ Current ratio

4. Branschernas resultat-, balansräkningar och nyckeltal

4.1 Tillverkningsindustri

Bokslutsstatistiken för år 2003 omfattar 102 företag inom tillverkningsindustrin. De olika näringsgrenar som finns representerade inom tillverkningsindustrin finns bifogade sist i rapporten. De företag inom tillverkningsindustrin som undersökningen omfattar sysselsatte tillsammans ca 1 070 personer år 2003. Företagens storlek varierar från enmansföretag till företag med över 150 anställda.

I undersökningsmaterialet utgör livsmedelsindustrin den största undergruppen inom industribranschen tätt följd av trävaru- och metallindustrin. Branschen kan betecknas som kapitalintensiv till sin struktur med en stor andel materiella tillgångar i balansräkningen. Tillverkningsindustrin stod för ca 9,6 procent av den totala sysselsättningen på Åland år 2003, hela tillverkningsindustrins andel av Ålands hela BNP uppgick år 2002 till 6,6 procent.

Tabell 1 visar resultat- och balansräkningen för tillverkningsindustrin totalt. Industribranschen visar en stadig tillväxt mellan åren 2001 och 2003, omsättningen har ökat från ca 253 miljoner euro till ca 301 miljoner euro, en ökning med mer än 25 procent. Räkenskapsperiodens vinst har dock sjunkit sedan år 2001. Även om tillverkningsindustrin i denna statistik representeras av 102 företag, så är det ett fåtal som dominerar branschen. De tre största företagen står för mer än hälften av tillverkningsindustrins omsättning, och samtidigt för drygt 75 procent av vinsten.

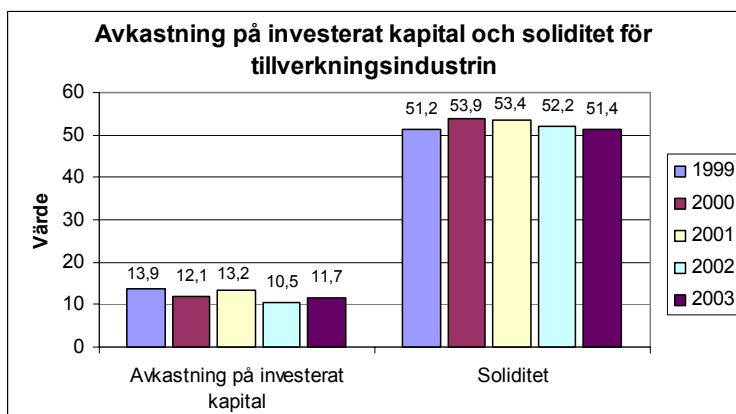
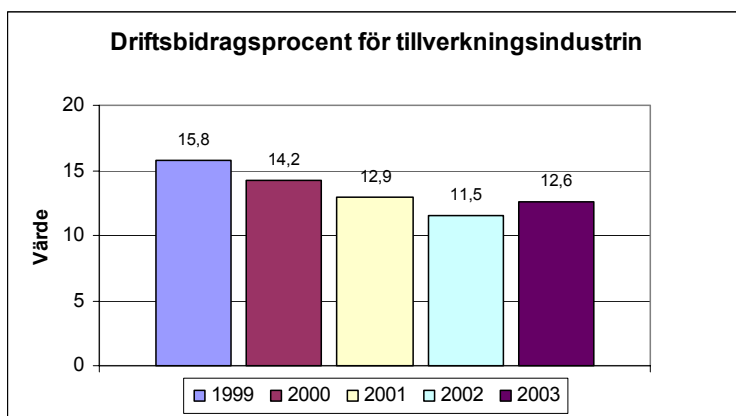
En analys av de olika nyckeltalen presenterade i *tabell 2* visar att tillverkningsindustrin är relativt välmående. Avkastningsprocenten på investerat kapital är god, även om den har sjunkit något sedan år 1999. Företagen i underlagsmaterialet visar varierande siffror på avkastningsprocenten, den undre kvartilen visar ett värde på endast 3,3 % medan den övre kvartilen visar ett värde på hela 24,2 %. Skuldräntan är relativt hög, men så länge skuldräntan är lägre än avkastningsprocenten på investerat kapital är situationen god. Driftsbidragsprocenten borde inom industrin vara mellan 10 – 25 procent, och med 12,6 procent uppfyller tillverkningsindustrin detta mål. Värdet för den undre kvartilen är dock endast 4,9 medan den övre kvartilen är hela 22,0. Rörelseresultatprocenten är nöjaktig, medan nettoresultatprocenten är relativt god. Tillverkningsindustrin kännetecknas av en mycket god soliditet. Kassalikviditeten är god, och balanslikviditeten tillfredsställande. Noteras bör att även den undre kvartilen visar tillfredsställande siffror medan den övre kvartilen visar mycket god balanslikviditet.

Tabell 1: Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning

	2001 Industri	2002 Industri	2003 Industri
Antal företag	106	109	102
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro			
Omsättning	253 327	301 049	316 753
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning)	-1 286	486	-51
Tillverkning för eget bruk	1 287	1 233	1 205
Övriga rörelseintäkter	2 429	2 525	2 304
Material och tjänster totalt	-149 799	-192 891	-203 038
Personalkostnader totalt	-42 938	-46 929	-46 984
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-10 771	-11 929	-10 925
Övriga rörelsekostnader	-29 919	-30 631	-30 060
Rörelsevinst (-förlust)	22 331	22 913	29 205
Finansiella intäkter och kostnader totalt	11 156	3 095	4 298
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	33 487	26 008	33 502
Extraordinära poster totalt	-3 382	-4 022	-3 427
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	30 105	21 986	30 075
Bokslutsdispositioner totalt	259	234	-496
Direkta skatter totalt	-7 948	-6 615	-9 407
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	22 416	15 605	20 172
	2001 Industri	2002 Industri	2003 Industri
BALANSRÄKNING i 1 000 euro			
AKTIVA			
Immateriella tillgångar totalt	2 894	2 545	3 689
Materiella tillgångar totalt	113 830	116 225	115 513
Placeringar totalt	112 587	110 265	122 175
Bestående aktiva	229 312	229 035	241 377
Omsättningstillgångar totalt	21 440	22 580	22 712
Långfristiga fordringar totalt	4 519	4 907	6 904
Kortfristiga fordringar totalt	46 385	53 589	52 971
Finansiella värdepapper totalt	1 086	706	1 207
Kassa och banktillgodohavanden	16 824	20 994	21 616
Rörliga aktiva totalt	90 254	102 777	105 410
Aktiva totalt	319 567	331 812	346 788
PASSIVA			
Eget kapital totalt	134 813	137 567	143 824
Ackumulerade bokslutsdispositioner	34 937	34 419	33 457
Obligatoriska reserveringar totalt	39	274	50
Långfristigt främmande kapital totalt	73 196	78 651	87 877
Kortfristigt främmande kapital totalt	76 581	80 902	81 579
Passiva totalt	319 567	331 812	346 788

Tabell 2: Tillverkningsindustrins nyckeltal

Nyckeltal	2002 Industri				2003 Industri			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	303 574				319 057			
Omsättning i 1 000 euro	301 049				316 753			
Avkastningsprocent på investerat kapital	10,5	0,7	9,1	27,8	11,7	3,3	9,6	24,2
Skuldränta	3,5	1,8	3,2	4,6	3,5	1,5	2,4	3,9
Driftsbidrag i procent	11,5	4,8	11,7	21,9	12,6	4,9	10,9	22,0
Rörelseresultatprocent	7,5	0,2	5,0	12,4	9,2	0,7	6,3	14,7
Nettoresultatprocent	6,4	-0,5	3,6	9,1	7,6	0,1	4,7	10,9
Personalkostnader i procent av omsättningen	15,6	9,5	23,9	37,3	14,8	13,5	23,7	37,6
Soliditet	52,2	24,5	45,1	65,2	51,4	21,3	45,1	61,9
Kassalikviditet	1,0	0,7	1,2	2,4	1,0	0,6	1,1	2,1
Balanslikviditet	1,3	1,1	1,5	2,8	1,3	1,1	1,6	2,8

4.2 Byggverksamhet

För år 2003 ingick 88 företag inom byggbranschen i bokslutsstatistiken. De företag som ingår i bokslutsstatistiken sysselsatte tillsammans ca 546 personer. Byggbranschen stod för ca 6,9 procent av den totala sysselsättningen på Åland år 2003 och dess andel av BNP år 2002 var 4,3 procent. Byggbranschen domineras av underbranschen ”uppförande av hus”.

Tabell 3 visar resultat- och balansräkningen för byggbranschen totalt. Byggbranschen har uppvisat en tillväxt under åren 2001 till 2003. Omsättningen har ökat med ca 11,5 procent under denna tidsperiod, från ca 75 miljoner euro till ca 84 miljoner euro. Åren 1999-2001 var tillväxten ännu större. Lönsamheten har även den vuxit mellan år 2001 och 2003, med ca 44 procent (från ca 5 miljoner euro till ca 7,5 miljoner euro). Även inom byggbranschen är det några få företag som står för en stor del av omsättningen, de sju största företagen står för mer än hälften av hela byggbranschens omsättning. Däremot har dessa företag inte lika stor del av vinsten, de sju största företagen står för ca 22 procent av räkenskapsperiodens vinst.

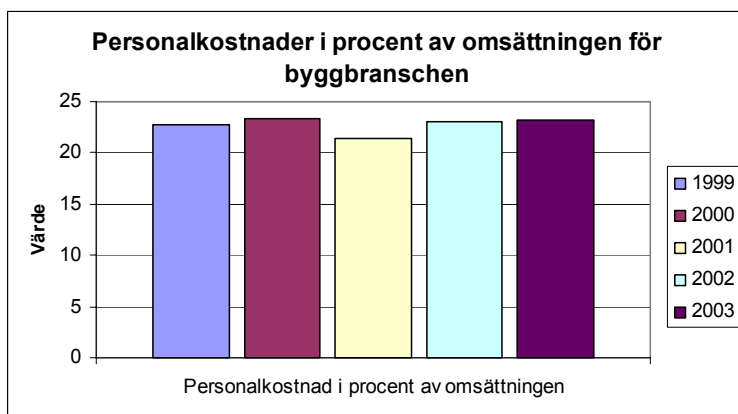
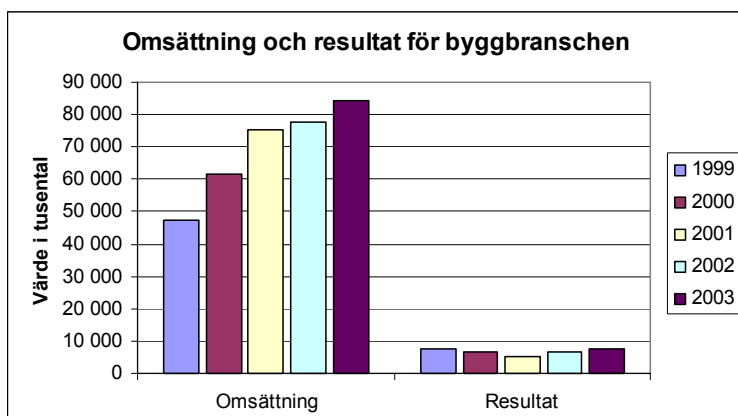
Tabell 4 presenterar de olika nyckeltalen för byggbranschen. En analys av nyckeltalen visar att byggbranschen är relativt välmående. De nyckeltal som visar resultatstrukturen är goda (men har sjunkit sedan år 1999). Avkastningsprocenten på investerat kapital är god. Den undre kvartilen visar värdet 6,9 medan värdet på den övre kvartilen är hela 50,4. Skuldräntan är riktigt bra, däremot finns det nio företag som har högre skuldränta än avkastningsprocent på investerat kapital, en situation som i det långa loppet är ohållbar. Driftsbidraget i procent är gott, medan rörelse- och nettoresultatprocenten är nöjaktiga. Personalkostnaderna i procent av omsättningen är relativt låga. Soliditetsprocenten är mycket god, och den har ökat de senaste åren. Kassalikviditeten är också god, medan balanslikviditeten är tillfredsställande. Även här varierar det mycket mellan företagen, den undre kvartilen visar tillfredsställande värden medan den övre kvartilen visar mycket goda siffror.

Tabell 3: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning

	2001 Bygg	2002 Bygg	2003 Bygg
Antal företag	92	92	88
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro			
Omsättning	75 386	77 769	84 141
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning)	322	392	454
Tillverkning för eget bruk	106	255	42
Övriga rörelseintäkter	589	470	461
Material och tjänster totalt	-46 462	-45 421	-49 730
Personalkostnader totalt	-16 103	-17 939	-19 550
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 090	-2 304	-2 467
Övriga rörelsekostnader	-5 891	-7 161	-6 724
Rörelsevinst (-förlust)	5 856	6 061	6 627
Finansiella intäkter och kostnader totalt	1 672	3 192	3 142
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	7 528	9 253	9 769
Extraordinära poster totalt	-248	-92	193
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	7 280	9 161	9 961
Bokslutsdispositioner totalt	-183	-118	163
Direkta skatter totalt	-1 923	-2 251	-2 657
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	5 175	6 792	7 467
	2001 Bygg	2002 Bygg	2003 Bygg
BALANSRÄKNING i 1 000 euro			
AKTIVA			
Immateriella tillgångar totalt	99	84	113
Materiella tillgångar totalt	14 541	14 654	14 951
Placeringar totalt	18 320	18 400	18 861
Bestående aktiva	32 960	33 138	33 925
Omsättningstillgångar totalt	15 004	12 126	17 041
Långfristiga fordringar totalt	132	152	8
Kortfristiga fordringar totalt	9 267	9 024	10 830
Finansiella värdepapper totalt	858	364	1 435
Kassa och banktillgodohavanden	5 018	6 349	9 927
Rörliga aktiva totalt	30 279	28 015	39 241
Aktiva totalt	63 238	61 153	73 166
PASSIVA			
Eget kapital totalt	26 083	27 156	29 890
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 825	1 821	1 693
Obligatoriska reserveringar totalt	98	177	275
Långfristigt främmande kapital totalt	7 312	7 090	6 753
Kortfristigt främmande kapital totalt	27 919	24 908	34 556
Passiva totalt	63 238	61 153	73 166

Tabell 4: Byggbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2002 Bygg				2003 Bygg			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	78 239				84 602			
Omsättning i 1 000 euro	77 769				84 141			
Avkastningsprocent på investerat kapital	20,9	14,6	31,7	57,2	20,0	6,9	27,0	50,4
Skuldränta	1,6	0,4	2,1	4,3	1,4	0,4	2,2	3,6
Driftsbidrag i procent	10,7	9,1	18,6	38,1	10,7	8,3	18,1	35,4
Rörelseresultatprocent	7,7	4,7	13,9	32,2	7,8	3,4	13,3	24,4
Nettoresultatprocent	8,9	4,3	9,3	27,1	8,4	2,5	10,2	20,4
Personalkostnader i procent av omsättningen	23,1	8,4	18,6	29,8	23,2	9,6	18,4	30,6
Soliditet	57,4	26,5	48,9	73,7	57,2	31,9	53,3	74,3
Kassalikviditet	1,1	0,9	1,7	3,1	1,3	0,8	1,7	3,4
Balanslikviditet	1,1	1,0	1,9	3,8	1,1	1,0	2,1	4,3

4.3 Handel (parti- och detaljhandel)

Handeln är uppdelad i parti- respektive detaljhandel. Partihandeln i undersökningen omfattar 69 företag och antalet sysselsatta uppgick till ca 355 år 2003. Detaljhandeln i sin tur representeras i undersökningen av 152 företag, som tillsammans sysselsatte ca 735 personer år 2003.

Partihandeln stod för 4,6 procent av den totala sysselsättningen år 2003, medan detaljhandelns andel av sysselsättningen var 8,2 procent. Deras sammanlagda andel av BNP uppgick till 6,4 procent år 2002.

Resultat- och balansräkningen för partihandeln totalt presenteras i *tabell 5*, medan detaljhandelns resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 6*. Både parti- och detaljhandeln erfar en tillväxt mellan åren 2001 och 2003. Partihandelns omsättning har ökat från ca 161 miljoner euro till ca 186 miljoner euro, en ökning med ca 15 procent. Samtidigt har även räkenskapsperiodens vinst ökat med drygt 14 procent. Även inom partihandeln är det några få stora företag som dominerar branschen, av partihandelns 69 företag stod de tre största företagen för 55 procent av branschens totala omsättning. Samtidigt stod dessa tre företag för ungefär endast 13 procent av vinsten. Detaljhandelns omsättning däremot har minskat mellan åren 2001 och 2003, från ca 202 miljoner euro till ca 193 miljoner euro, en minskning med ca 5 procent. Lönsamheten har däremot enligt resultaträkningen sjunkit i mycket snabbare takt, dock måste det klargöras att detta till sin helhet beror på ett företag som under åren 2001-2002 tagit emot en stor summa koncernandelar. Om man bortser från dessa koncernandelar, har lönsamheten vuxit marginellt.

De olika nyckeltalen för partihandeln presenteras i *tabell 7*, medan detaljhandelns nyckeltal presenteras i *tabell 8*. Både parti- och detaljhandeln har bra avkastningsprocent på investerat kapital, partihandeln har dock generellt något högre siffror vad gäller lönsamhetsnyckeltalen. Skuldräntan är även den god för båda delbranscher, både undre och övre kvartilerna visar bra värden. Driftsbidragsprocenten borde inom handeln vara mellan 2 – 10 procent, och både parti- och detaljhandeln uppfyller detta mål, dock har båda delbranscher väldigt låga värden. Även här varierar det dock rätt mycket mellan olika företag, de övre kvartilerna för både parti- och detaljhandel visar mycket goda värden. Rörelseresultatprocenten är svag för både parti- och detaljhandeln. Soliditeten är god för båda delbranscher, för detaljhandeln är värdena anmärkningsvärt höga. Kassa- och balanslikviditeten är nöjaktiga för partihandeln och goda för detaljhandeln. Noteras bör att det är några få företag som drar upp kassalikviditeten för detaljhandeln, övre kvartilen visar lägre värde än totalsiffran.

Tabell 5: Partihandelns totala resultat- och balansräkning

	2001	2002	2003
	Partihandel	Partihandel	Partihandel
Antal företag	67	71	69
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro			
Omsättning	161 372	182 460	185 545
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning)	1 441	-66	106
Tillverkning för eget bruk	35	0	5
Övriga rörelseintäkter	805	747	656
Material och tjänster totalt	-123 312	-135 183	-131 707
Personalkostnader totalt	-12 123	-13 497	-14 344
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 602	-2 749	-3 651
Övriga rörelsekostnader	-17 645	-24 037	-27 573
Rörelsevinst (-förlust)	7 970	7 674	9 038
Finansiella intäkter och kostnader totalt	142	317	514
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	8 112	7 991	9 552
Extraordinära poster totalt	-911	557	-762
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	7 201	8 547	8 790
Bokslutsdispositioner totalt	412	147	-136
Direkta skatter totalt	-2 199	-2 369	-2 481
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	5 414	6 326	6 173
	2001	2002	2003
	Partihandel	Partihandel	Partihandel
BALANSRÄKNING i 1 000 euro			
AKTIVA			
Immateriella tillgångar totalt	1 519	2 259	5 129
Materiella tillgångar totalt	16 242	16 869	16 859
Placeringar totalt	7 525	9 186	8 800
Bestående aktiva	25 286	28 314	30 788
Omsättningstillgångar totalt	14 740	20 320	22 230
Långfristiga fordringar totalt	478	1 308	1 921
Kortfristiga fordringar totalt	22 311	25 097	26 776
Finansiella värdepapper totalt	146	795	706
Kassa och banktillgodohavanden	6 146	6 710	7 277
Rörliga aktiva totalt	43 822	54 230	58 909
Aktiva totalt	69 107	82 543	89 697
PASSIVA			
Eget kapital totalt	25 610	30 122	31 999
Ackumulerade bokslutsdispositioner	2 616	2 622	2 698
Obligatoriska reserveringar totalt	82	82	82
Långfristigt främmande kapital totalt	11 515	12 428	18 095
Kortfristigt främmande kapital totalt	29 285	37 290	36 824
Passiva totalt	69 107	82 543	89 697

Tabell 6: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning

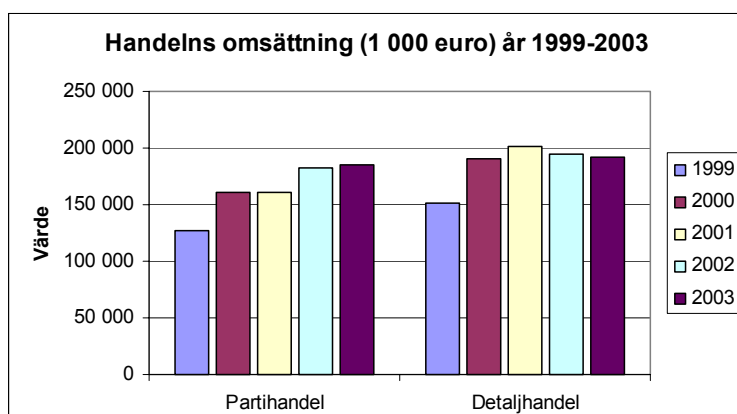
	2001	2002	2003
	Detaljhandel	Detaljhandel	Detaljhandel
Antal företag	164	154	152
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro			
Omsättning	201 748	194 550	192 563
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning)	0	0	2
Tillverkning för eget bruk	0	21	1
Övriga rörelseintäkter	1 551	2 005	1 633
Material och tjänster totalt	-156 029	-149 860	-147 429
Personalkostnader totalt	-19 998	-20 981	-20 515
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 129	-2 221	-2 017
Övriga rörelsekostnader	-17 468	-14 806	-15 563
Rörelsevinst (-förlust)	7 679	8 709	8 676
Finansiella intäkter och kostnader totalt	13 062	14 848	-138
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	20 741	23 557	8 537
Extraordinära poster totalt	-52	-263	-655
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	20 689	23 294	7 882
Bokslutsdispositioner totalt	159	7	52
Direkta skatter totalt	-46	-2 244	-2 069
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	18 735	21 057	5 865
	2001	2002	2003
	Detaljhandel	Detaljhandel	Detaljhandel
BALANSRÄKNING i 1 000 euro			
AKTIVA			
Immateriella tillgångar totalt	333	320	310
Materiella tillgångar totalt	24 393	25 574	24 895
Placeringar totalt	101 214	101 603	98 809
Bestående aktiva	125 939	127 497	124 015
Omsättningstillgångar totalt	20 280	19 912	20 293
Långfristiga fordringar totalt	5 242	13 515	12 521
Kortfristiga fordringar totalt	35 919	38 837	27 150
Finansiella värdepapper totalt	2 955	3 710	14 003
Kassa och banktillgodohavanden	6 820	5 939	6 217
Rörliga aktiva totalt	71 215	81 943	80 184
Aktiva totalt	197 155	209 440	204 199
PASSIVA			
Eget kapital totalt	128 079	143 739	143 857
Ackumulerade bokslutsdispositioner	4 332	4 172	4 040
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	31 817	32 276	28 535
Kortfristigt främmande kapital totalt	32 926	29 253	27 767
Passiva totalt	197 155	209 440	204 199

Tabell 7: Partihandelns nyckeltal

Nyckeltal	2002 Partihandel				2003 Partihandel			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	183 206				186 201			
Omsättning i 1 000 euro	182 460				185 545			
Avkastningsprocent på investerat kapital	15,8	6,4	16,2	28,4	18,0	4,7	13,7	23,7
Skuldränta	2,9	0,9	2,6	4,5	2,6	0,6	1,9	4,3
Driftsbidrag i procent	5,7	2,7	7,9	12,9	6,8	2,6	8,1	17,3
Rörelseresultatprocent	4,2	1,5	4,8	10,9	4,9	1,1	4,2	10,4
Nettoresultatprocent	3,1	0,2	2,9	7,6	3,8	0,2	2,8	8,2
Personalkostnader i procent av omsättningen	7,4	3,2	9,4	17,7	7,7	5,1	12,7	25,0
Soliditet	39,8	19,0	46,2	69,5	38,8	20,8	51,1	67,3
Kassalikviditet	0,9	0,7	1,2	2,2	1,0	0,7	1,3	1,9
Balanslikviditet	1,5	1,1	1,8	2,8	1,6	1,4	1,9	3,0

Tabell 8: Detaljhandelns nyckeltal

Nyckeltal	2002 Detaljhandel				2003 Detaljhandel			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	196 554				194 196			
Omsättning i 1 000 euro	194 550				192 563			
Avkastningsprocent på investerat kapital	12,7	5,5	14,9	32,3	4,5	3,4	13,3	33,3
Skuldränta	3,4	0,9	2,9	4,5	3,0	0,8	2,5	4,0
Driftsbidrag i procent	5,6	1,5	5,5	12,0	5,5	1,8	5,9	12,2
Rörelseresultatprocent	4,4	0,9	4,2	9,3	4,5	1,0	4,5	10,6
Nettoresultatprocent	10,8	0,3	3,2	6,9	3,3	0,4	3,1	7,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	10,8	8,0	13,7	17,6	10,7	7,8	13,4	20,1
Soliditet	70,6	13,8	38,5	63,3	72,5	14,0	41,0	64,3
Kassalikviditet	2,1	0,3	0,6	1,5	2,2	0,3	0,6	1,3
Balanslikviditet	2,8	1,2	1,9	3,3	2,9	1,1	1,9	3,6

4.4 Hotell- och restaurangbranschen

I undersökningen omfattades hotell- och restaurangbranschen år 2003 av 79 företag. Antalet anställda uppgick till ca 335 personer år 2003. Branschen svarade år 2003 för ca 3,3 procent av den totala sysselsättningen på Åland och dess andel av BNP uppgick år 2002 till 1,8 procent.

Resultat- och balansräkningen för hotell- och restaurangbranschen totalt presenteras i *Tabell 9*. Hotell- och restaurangbranschen visar en svag tillväxt mellan åren 2001 och 2003, omsättningen har ökat från ca 26,5 miljoner euro till ca 27,9 miljoner euro, en ökning med drygt 5 procent. Däremot så har räkenskapsperiodens vinst minskat sedan 2001, med mer än 60 procent. Även om dominansen av de större företagen inte är lika märkbar inom hotell- och restaurangbranschen som inom de andra analyserade branscherna, så står ändå de två största företagen för ca 28 procent av branschens totala omsättning.

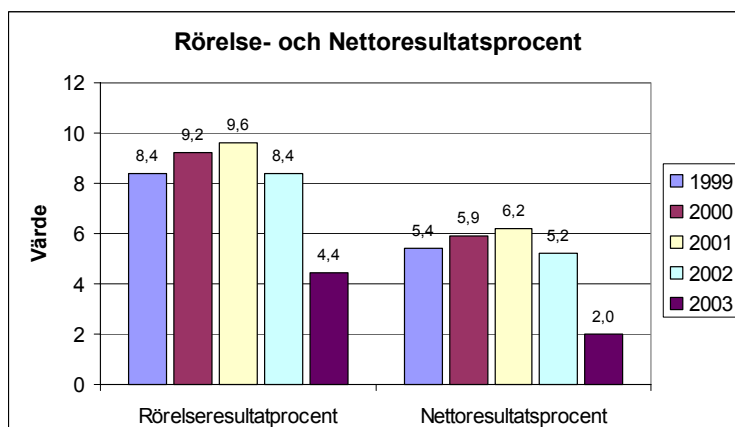
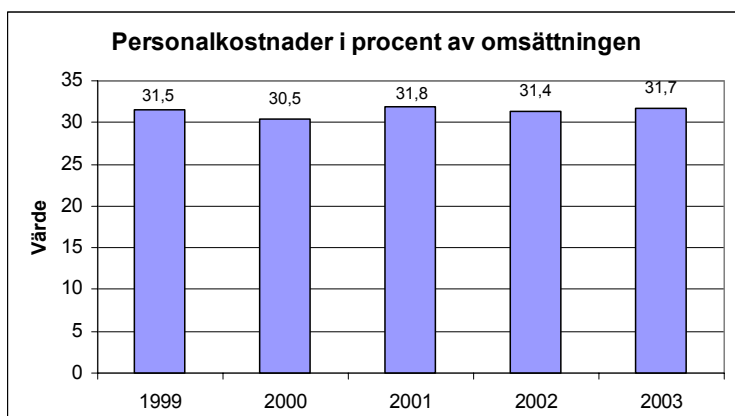
Trots att lönsamheten inom hotell- och restaurangbranschen har minskat visar en analys av nyckeltalen presenterade i *tabell 10* att branschen fortsättningsvis har bra lönsamhet. Avkastningsprocenten på investerat kapital är god, även om den minskat sedan 2001. Undre kvartilen visar dock riktigt låga värden, medan övre kvartilen visar riktigt goda värden. Skuldräntan är relativt låg. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebranscherna vara mellan 5 – 15 procent, och med 9 procent uppfyller hotell- och restaurangbranschen detta riktvärde. Den undre kvartilen ligger precis på den undre gränsen, 4,9 procent. Rörelseresultatprocenten och nettoresultatprocenten är svaga. För nettoresultatprocenten visar den undre kvartilen negativa siffror, -3,1 procent. Personalkostnader i procent av omsättningen är för hotell- och restaurangbranschen höga, vilket beror på att branschen är mycket personalintensiv. Soliditeten för hotell- och restaurangbranschen är endast tillfredsställande, även om den har förbättrats något sedan år 1999. Kassalikviditeten är tillfredsställande och balanslikviditeten är svag. Gemensamt för både soliditet och likviditet är att undre kvartilen konsekvent visar svaga siffror medan övre kvartilen visar goda siffror.

Tabell 9: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning

	2001	2002	2003
	Hotell-restaurang	Hotell-restaurang	Hotell-restaurang
Antal företag	73	77	79
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro			
Omsättning	26 480	26 935	27 890
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning)	0	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	384	571	357
Material och tjänster totalt	-8 552	-8 434	-9 234
Personalkostnader totalt	-8 424	-8 470	-8 837
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-1 031	-1 219	-1 303
Övriga rörelsekostnader	-6 283	-7 077	-7 623
Rörelsevinst (-förlust)	2 574	2 304	1 250
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-545	-502	-373
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	2 028	1 802	877
Extraordinära poster totalt	-714	-242	-264
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	1 315	1 560	613
Bokslutsdispositioner totalt	-65	10	55
Direkta skatter totalt	-356	-370	-314
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	893	1 199	354
	2001	2002	2003
	Hotell-restaurang	Hotell-restaurang	Hotell-restaurang
BALANSRÄKNING i 1 000 euro			
AKTIVA			
Immateriella tillgångar totalt	494	477	921
Materiella tillgångar totalt	12 561	15 084	13 666
Placeringar totalt	1 443	1 520	2 326
Bestående aktiva	14 498	17 082	16 913
Omsättningstillgångar totalt	490	458	739
Långfristiga fordringar totalt	107	101	150
Kortfristiga fordringar totalt	5 079	1 815	1 325
Finansiella värdepapper totalt	0	37	30
Kassa och banktillgodohavanden	1 835	1 881	2 344
Rörliga aktiva totalt	7 511	4 291	4 588
Aktiva totalt	22 009	21 373	21 502
PASSIVA			
Eget kapital totalt	5 196	4 904	4 949
Ackumulerade bokslutsdispositioner	432	467	438
Obligatoriska reserveringar totalt	1	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	11 759	10 251	10 549
Kortfristigt främmande kapital totalt	4 623	5 751	5 565
Passiva totalt	22 009	21 373	21 502

Tabell 10: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

Nyckeltal	2002				2003			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	27 505				28 247			
Omsättning i 1 000 euro	26 935				27 890			
Avkastningsprocent på investerat kapital	15,0	4,0	15,2	52,1	7,1	1,6	10,3	38,8
Skuldränta	5,4	1,7	3,8	6,0	3,5	1,2	3,5	4,8
Driftsbidrag i procent	12,8	5,1	18,6	38,0	9,0	4,9	17,6	35,0
Rörelseresultatprocent	8,4	2,4	13,3	24,1	4,4	0,5	6,7	21,2
Nettoresultatprocent	5,2	-0,6	5,5	18,8	2,0	-3,1	3,5	15,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	31,4	3,7	23,4	37,7	31,7	4,5	24,9	38,2
Soliditet	25,1	2,8	25,6	61,5	25,1	5,8	23,3	60,0
Kassalikviditet	0,7	0,2	0,8	2,5	0,7	0,2	1,0	2,5
Balanslikviditet	0,7	0,4	0,9	2,6	0,8	0,4	1,1	2,9

4.5 Transportbranschen (sjötransport och övrig transport)

Transportbranschen har indelats i två huvudgrupper, sjötransport och övrig transport. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i sjöfartsbranschen var 23 år 2003 och antalet anställda uppgick till ca 3 690. Underlaget inkluderar företag med varierande personalstorlek, en stor del av företagen sysselsätter 0 till 4 personer, men branschen innehåller även nio företag som sysselsätter 35 personer eller fler.

De övriga transporter, som omfattar land- och lufttransporter, stödtjänster till transport samt post- och telekommunikation, bestod av 41 företag år 2003. Dessa sysselsatte tillsammans ca 375 arbetstagare år 2003. Cirka hälften av företagen har noll till fyra anställda. Transportbranschen stod för 17,9 procent av den totala sysselsättningen år 2003, varav sjötransportbranschen stod för 11,4 procentenheter. Transportbranschens bidrag till BNP utgjorde år 2002 38,5 procent, där sjötransporterna ensamma stod för 33,8 procent.

Resultat- och balansräkningen för sjötransportbranschen totalt presenteras i *tabell 11*, medan den övriga transportbranschens resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 12*. Både sjötransport- och den övriga transportbranschen har uppvisat en tillväxt mellan åren 2001 och 2003. Sjötransportbranschens omsättning har ökat från ca 641 miljoner euro till ca 668 miljoner euro, en ökning med ca 4 procent. Sjötransportbranschen domineras av några få stora företag. Till exempel står de fem största företagen tillsammans för ca 84 procent av sjötransportbranschens sammanlagda omsättning, samtidigt står dessa företag även för närmare 84 procent av vinsten. Den övriga transportbranschens omsättning har ökat från ca 48 miljoner euro till ca 52,7 miljoner euro, en ökning med nästan 10 procent.

Sjötransportbranschens olika nyckeltal presenteras i *tabell 13*, medan den övriga transportbranschens nyckeltal presenteras i *tabell 14*. Avkastningsprocenten på investerat kapital är god för båda branscher. Noteras bör att i sjötransportbranschen visar den undre kvartilen negativa värden. Skuldräntan är relativt låg för båda delbranscher. Driftsbidraget i procent samt rörelseresultatprocenten är mycket bra för båda branscher. Även nettoresultatprocenten är god för båda delbranscher. Sjötransportbranschen visar igen negativa siffror för både rörelseresultatprocenten och nettoresultatprocenten. Både sjötransport- samt den övriga transportbranschen har mycket god soliditet. Sjötransportbranschen har mycket god kassa- och balanslikviditet. För den övriga transportbranschen är likviditeten lite sämre.

Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar

	2001	2002	2003
	Sjötransporter	Sjötransporter	Sjötransporter
Antal företag	29	26	23
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro			
Omsättning	641 002	634 615	668 087
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning)	0	-3 417	-2 181
Tillverkning för eget bruk	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	9 723	3 153	21 753
Material och tjänster totalt	-155 691	-152 506	-162 694
Personalkostnader totalt	-150 723	-136 254	-150 394
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-47 880	-46 741	-45 398
Övriga rörelsekostnader	-215 280	-232 550	-260 367
Rörelsevinst (-förlust)	81 152	66 299	68 805
Finansiella intäkter och kostnader totalt	1 199	6 803	2 829
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	82 351	73 102	71 634
Extraordinära poster totalt	537	-978	-3 659
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	82 888	72 124	67 975
Bokslutsdispositioner totalt	-7 648	-1 916	10 492
Direkta skatter totalt	-22 247	-20 758	-21 316
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	52 993	49 449	57 152
	2001	2002	2003
	Sjötransporter	Sjötransporter	Sjötransporter
BALANSRÄKNING i 1 000 euro			
AKTIVA			
Immateriella tillgångar totalt	730	713	578
Materiella tillgångar totalt	486 817	463 513	447 146
Placeringar totalt	55 872	58 020	57 228
Bestående aktiva	543 419	522 246	504 952
Omsättningstillgångar totalt	10 655	17 521	16 454
Långfristiga fordringar totalt	1 133	2 676	880
Kortfristiga fordringar totalt	62 464	75 581	82 628
Finansiella värdepapper totalt	22 009	13 107	13 106
Kassa och banktillgodohavanden	132 307	115 937	115 981
Rörliga aktiva totalt	228 568	224 821	229 049
Aktiva totalt	771 987	747 067	734 001
PASSIVA			
Eget kapital totalt	175 282	189 600	209 499
Ackumulerade bokslutsdispositioner	255 353	257 269	246 771
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	218 251	187 304	159 653
Kortfristigt främmande kapital totalt	123 101	112 894	118 077
Passiva totalt	771 987	747 067	734 001

Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning

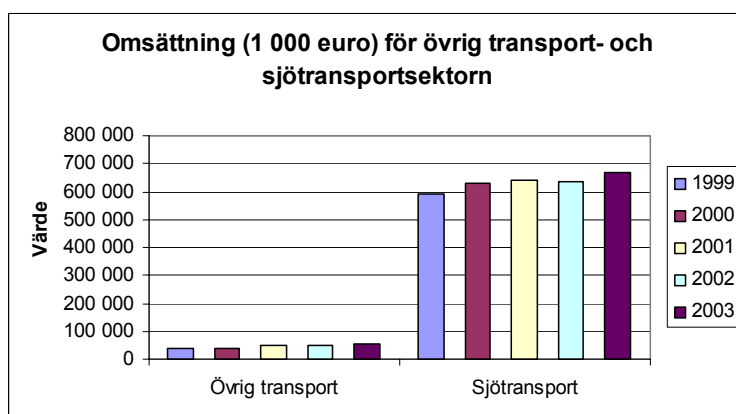
	2001	2002	2003
	Transporter	Transporter	Transporter
Antal företag	39	38	41
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro			
Omsättning	48 044	52 009	52 681
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning)	0	0	0
Tillverkning för eget bruk	1 745	984	705
Övriga rörelseintäkter	928	308	720
Material och tjänster totalt	-14 802	-15 226	-16 762
Personalkostnader totalt	-12 403	-12 626	-12 997
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-4 107	-4 380	-4 636
Övriga rörelsekostnader	-14 333	-14 941	-13 844
Rörelsevinst (-förlust)	5 073	6 128	5 868
Finansiella intäkter och kostnader totalt	1 278	801	1 275
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	6 351	6 928	7 143
Extraordinära poster totalt	-407	-416	-164
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	5 944	6 513	6 979
Bokslutsdispositioner totalt	-587	-455	-8
Direkta skatter totalt	-1 429	-1 736	-1 966
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	3 928	4 322	5 006
	2001	2002	2003
	Transporter	Transporter	Transporter
BALANSRÄKNING i 1 000 euro			
AKTIVA			
Immateriella tillgångar totalt	280	426	486
Materiella tillgångar totalt	27 023	26 809	27 257
Placeringar totalt	12 694	13 828	14 752
Bestående aktiva	39 998	41 064	42 494
Omsättningstillgångar totalt	554	615	606
Långfristiga fordringar totalt	461	514	499
Kortfristiga fordringar totalt	6 991	7 235	8 309
Finansiella värdepapper totalt	34	34	993
Kassa och banktillgodohavanden	4 773	4 769	5 763
Rörliga aktiva totalt	12 813	13 167	16 171
Aktiva totalt	52 811	54 231	58 664
PASSIVA			
Eget kapital totalt	20 186	21 327	23 901
Ackumulerade bokslutsdispositioner	6 536	7 030	7 195
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	12 220	12 637	12 145
Kortfristigt främmande kapital totalt	13 869	13 237	15 424
Passiva totalt	52 811	54 231	58 665

Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2002 Sjötransporter				2003 Sjötransporter			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	637 767				689 839			
Omsättning i 1 000 euro	634 615				668 087			
Avkastningsprocent på investerat kapital	10,0	0,8	9,2	18,6	10,3	-2,1	8,9	23,4
Skuldränta	3,6	0,4	2,7	5,0	4,6	1,1	2,9	4,4
Driftsbidrag i procent	17,7	5,7	16,6	33,6	16,6	4,0	11,1	27,8
Rörelseresultatprocent	10,4	-1,1	8,0	19,0	10,0	-1,2	8,4	18,1
Nettoresultatprocent	8,2	-2,3	5,5	17,0	7,3	-5,1	4,5	12,3
Personalkostnader i procent av omsättningen	21,5	9,9	21,8	51,2	22,5	14,4	22,1	41,4
Soliditet	59,8	34,5	47,7	76,4	62,2	25,4	53,2	75,2
Kassalikviditet	1,8	1,0	1,3	6,7	1,8	1,1	1,7	4,9
Balanslikviditet	2,0	1,0	1,3	10,1	1,9	1,2	1,7	5,2

Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2002 Transporter				2003 Transporter			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	52 317				53 401			
Omsättning i 1 000 euro	52 009				52 681			
Avkastningsprocent på investerat kapital	14,0	8,4	14,4	24,7	12,9	4,0	11,5	26,9
Skuldränta	3,2	0,0	2,5	4,8	3,1	0,2	2,2	4,7
Driftsbidrag i procent	20,1	9,3	23,1	46,7	19,7	6,1	16,1	47,3
Rörelseresultatprocent	11,7	4,3	12,5	31,3	11,0	0,8	8,4	30,2
Nettoresultatprocent	9,9	3,0	8,0	25,5	9,7	0,4	6,6	21,6
Personalkostnader i procent av omsättningen	24,3	14,0	22,7	36,9	24,7	9,8	23,5	39,4
Soliditet	53,6	31,5	50,7	68,0	54,2	23,1	51,0	78,1
Kassalikviditet	1,0	0,9	1,6	3,8	1,1	0,6	1,4	3,3
Balanslikviditet	1,0	0,9	1,6	3,8	1,0	0,6	1,2	3,3

4.6 Tjänstebranschen

Tjänstebranschen omfattar en rad olika företagstyper (se bifogad förteckning över näringsgrensindelningen), från uthyrning av fordon och maskiner till hälso- och sjukvårdstjänster. Antalet företag som ingår i bokslutsstatistiken uppgick år 2003 till 141 och tillsammans sysselsatt de ca 550 personer. De anställda inom tjänstebranschen omfattade ca 25,7 procent av den totala sysselsättningen år 2003. BNP för de berörda privata tjänstenäringarna uppgick till ca 4,6 procent år 2002.

Tabell 15 visar resultat- och balansräkningen för tjänstebranschen totalt. Även tjänstebranschen har visat en kraftig tillväxt mellan åren 2001 och 2003. Omsättningen har ökat från ca 45 miljoner euro till ca 74,5 miljoner euro, en ökning med ca 65 procent. Även vinsten har förbättrats väsentligt mellan åren 2001 och 2003. Lönsamheten har förbättrats väsentligt, från en förlust på 1,3 miljoner euro år 2001 till en vinst på 2,8 miljoner euro år 2003. Det bör observeras att denna förlust (år 2001) nästan till sin helhet beror på ett enda företag, om man bortser från detta företags inverkan på resultatet skulle tjänstebranschens lönsamhet vara positiv.

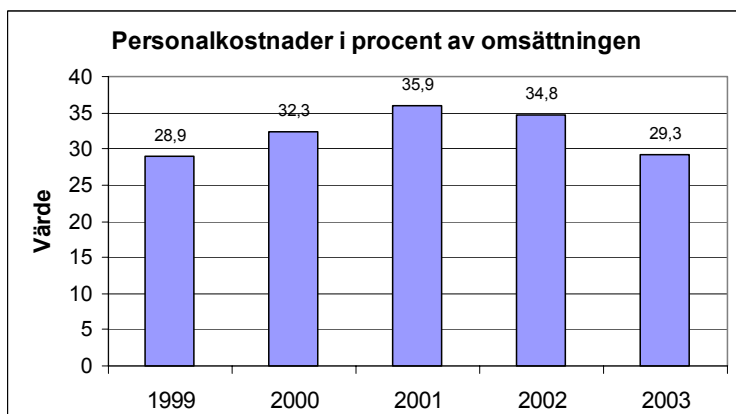
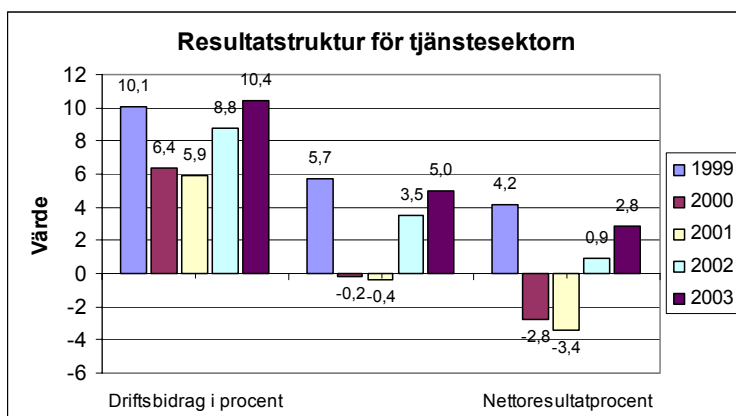
Tabell 16 presenterar de olika nyckeltalen för tjänstebranschen totalt. Avkastningsprocenten på investerat kapital för tjänstebranschen är god, och har förbättrats väsentligt de senaste åren. Undre kvartilen visar dock svaga värden, medan övre kvartilen riktigt goda värden. Skuldräntan är lägre än avkastningsprocenten på investerat kapital, vilket är bra. Däremot är medianen lägre än medelvärdet, vilket betyder att hälften av företagen har lägre värde än medelvärdet. Driftsbidraget i procent är även det på en god nivå. Rörelseresultatprocenten är nöjaktig och nettoresultatprocenten är låg, men positiv. Även här är det mycket låga värden i den undre kvartilen. Tjänstebranschen har även väldigt hög personalkostnad i procent av omsättningen, branschen är dock relativt personalintensiv. Även jämfört med Hotell- och restaurangbranschen har visar tjänstebranschen höga värden för personalkostnad i procent i de olika kvartilerna. Soliditeten för tjänstebranschen är tillfredsställande, även om den sjunkit något det senaste året. Även kassalikviditeten är god, medan balanslikviditeten är tillfredsställande.

Tabell 15: Tjänstebranschens totala resultat- och balansräkning

	2001 Tjänster	2002 Tjänster	2003 Tjänster
Antal företag	142	147	141
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro			
Omsättning	45 159	53 368	74 641
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning)	142	-1	-68
Tillverkning för eget bruk	52	21	97
Övriga rörelseintäkter	948	1 037	1 277
Material och tjänster totalt	-17 621	-18 607	-32 077
Personalkostnader totalt	-16 192	-18 582	-21 857
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 932	-2 932	-4 117
Övriga rörelsekostnader	-9 751	-12 423	-14 099
Rörelsevinst (-förlust)	-197	1 881	3 797
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-319	-364	-367
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	-516	1 517	3 429
Extraordinära poster totalt	308	342	487
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	-208	1 859	3 917
Bokslutsdispositioner totalt	-53	-439	202
Direkta skatter totalt	-1 045	-1 026	-1 273
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	-1 306	395	2 845
	2001 Tjänster	2002 Tjänster	2003 Tjänster
BALANSRÄKNING i 1 000 euro			
AKTIVA			
Immateriella tillgångar totalt	2 051	2 873	2 560
Materiella tillgångar totalt	9 766	11 882	16 226
Placeringar totalt	3 275	7 932	12 919
Bestående aktiva	15 092	22 687	31 704
Omsättningstillgångar totalt	3 326	3 055	3 644
Långfristiga fordringar totalt	1 097	239	876
Kortfristiga fordringar totalt	6 941	8 190	12 230
Finansiella värdepapper totalt	185	344	578
Kassa och banktillgodohavanden	6 660	8 669	8 626
Rörliga aktiva totalt	18 210	20 497	25 955
Aktiva totalt	33 301	43 184	57 659
PASSIVA			
Eget kapital totalt	12 869	16 754	19 311
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 107	1 547	2 014
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	6 192	8 487	13 373
Kortfristigt främmande kapital totalt	13 133	16 397	22 962
Passiva totalt	33 301	43 184	57 659

Tabell 16: Tjänstebranschens nyckeltal

Nyckeltal	2002 Tjänster				2003 Tjänster			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	54 405				75 919			
Omsättning i 1 000 euro	53 368				74 641			
Avkastningsprocent på investerat kapital	4,6	4,9	19,2	33,3	8,5	1,0	13,3	32,3
Skuldränta	2,8	0,3	1,9	4,0	2,6	0,1	1,5	3,5
Driftsbidrag i procent	8,8	4,9	14,3	30,4	10,4	5,7	15,5	29,2
Rörelseresultatprocent	3,5	1,1	7,9	24,1	5,0	0,1	7,7	23,3
Nettoresultatprocent	0,9	0,5	5,0	16,8	2,8	-0,5	5,3	17,6
Personalkostnader i procent av omsättningen	34,8	13,9	37,1	53,5	29,3	12,6	33,7	53,2
Soliditet	42,5	18,3	54,7	74,8	37,2	22,6	52,9	76,2
Kassalikviditet	1,1	0,5	1,5	3,4	1,0	0,6	1,6	3,9
Balanslikviditet	1,3	0,9	1,8	3,5	1,1	0,9	1,9	4,3

Bilaga: Näringsindelning enligt NI 2002

Indelning enligt de företagsgrenar som ingår i undersökningen (benämningen i rapporten inom parantes):

Tillverkning (Industri)

- 15: Livsmedels- och dryckesvaruframställning
- 16: Tobaksvarutillverkning
- 17: Textilvarutillverkning
- 20: Tillverkning av sågvirke samt varor av trä, kork och rotting, exkl. möbler
- 22: Förlagsverksamhet, grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
- 24: Tillverkning av kemikalier, kemiska produkter och konstfiber
- 25: Tillverkning av gummi- och plastvaror
- 26: Tillverkning av icke-metalliska mineraliska produkter
- 27: Stål- och metallframställning
- 28: Tillverkning av metallvaror exklusive maskiner och apparater
- 29: Tillverkning av maskiner och utrustning
- 31: Tillverkning av andra elektriska maskiner och artiklar
- 33: Tillverkning av precisionsinstrument, medicinska och optiska instrument samt ur
- 35: Tillverkning av andra transportmedel
- 36: Tillverkning av möbler och annan tillverkning
- 40: El-, gas och värmeförsörjning
- 41: Vattenrening och -distribution

Byggverksamhet

- 45: Byggverksamhet

Partihandel

- 50301: Partihandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon
- 51: Parti- och agenturhandel exklusive motorfordon

Detaljhandel

- 50: Detaljhandel och reparation av motorfordon, detaljhandel med drivmedel
- 52: Detaljhandel exklusive motorfordon, samt reparationer av hushållsartiklar

Hotell- och restaurangverksamhet

- 55: Hotell- och restaurangverksamhet

Övrig transport samt kommunikationer (Övrig transport)

- 60: Landtransport
- 62: Lufttransport
- 63: Stödtjänster till transport, resebyråverksamhet
- 64: Post- och telekommunikationer

Sjötransport

- 61: Sjötransport

Forskningsverksamhet, företags- och andra tjänster (Tjänstesektorn)

- 71: Uthyrning av fordon, maskiner och hushållsartiklar
- 72: Databehandlingstjänster
- 73: Forskning och utveckling
- 74: Andra företagstjänster
- 85: Hälso- och sjukvård, sociala tjänster
- 90: Miljöhygien
- 92: Rekreations-, kultur- och sportverksamhet
- 93: Annan serviceverksamhet

De senaste statistikrapporterna från ÅSUB

2004:1	Valdeltagandet 2003
2004:2	Bokslutsstatistik för företag 1999-2001
2004:3	Varuhandelsstatistik 1999-2003
2004:4	Inkvarteringsstatistik 2003
2004:5	Bokslutsstatistik för företag 2001-2003
2004:6	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2002
2004:7	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2003
2004:8	Löner för offentligt anställda på Åland
2004:9	Befolkningen 2003
2005:1	Turiststatistik 2004